

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: György Jakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lepszemléti részét illető minden közlemény, valamint hirdetések a előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adtnak vissza.</p>	<p>PRÓBLÁS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, FÜVEDE.</p>	<p>Nyitólári díjak: soronként 40 filléért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak</p>
---	--	---	--	--

Dr. Hegedüs Loránt országgyűlési képviselő vármegyénkben.

Lapunk legutóbbi számában röviden jeleztük, hogy dr. Hegedüs Loránt országgyűlési képviselő székelyföldi tanulmány utjában városunkba érkezett. A képviselő ur Csik-Szeredából Kászónba utazott, honnét visszatérve Gyimesbe azután pedig Gyergyó-Szentmiklósról, Tölgyesbe és Borszékbe utazott, Borszékbe Maros-Tordába vette útját.

Hegedüs Lorántot csikmegyei utján Páris Frigyes kir. ügyész a székelyföldi viszonyok kiváló és alapos ismerője kísérte és a képviselő urnak a szükséges adatok beszerzésénél igen nagy segítségére volt.

Hegedüs Loránt utazásának célja a székely kivándorlás okainak és jellegének tanulmányozása volt, ezzel kapcsolatban kiterjedt a képviselő urnak figyelmé vármegyénk népének közgazdasági állapotára. A merre megfordult mindenütt behatóan tudakozódott a nép keresetforrásairól, jövedelméről, szükségleteiről életmódjáról. Információkat igyekezett lehetőleg közvetlen forrásokból meríteni s ennél fogva nemcsak az intelligenciájával érintkezett, hanem kereste a néppel való érintkezést, hogy közvetlen a nép szájából szerezzen magának tájékozást.

A kiknek alkalmuk volt a képviselő urral összejönni tapasztalhatták, hogy a mezőgazdasági, ipari és keres-

kedelmi viszonyok iránt egyforma érdeklődést tanusít. Feltett kérdései, megjegyzései tanúságot tettek a közgazdaság és társadalmi politika terén való nagy jártasságáról, széles ismeretéről és tudásáról.

A magunk részéről őszinte elismeréssel és köszönettel adozunk a képviselő urnak a Székelyföld állapotai iránt való érdeklődéséért. Meggyőződésünk szerint a székelység bajainak egyik fő oka az is, hogy mind ez ideig nem sikerült az ország közvéleményében azt az érdeklődést a székelység sorsa iránt felkelteni a mit az megérdemel, a közvélemény még mindig nincs áthatva attól a tudattól, hogy a székelykérdés nem lokális jelentőségű, hanem országos ügy.

Igy állván a dolog örömmel üdvözlünk mindenkit a ki elfárad hozzánk, hogy közvetlen tapasztalatból megismerje bajainkat s kétszeres örömmel üdvözlöljük azokat a kik — mint a Hegedüs Loránt képviselő urnak is szándéka — nyert tapasztalataik alapján az illetékes tényezők figyelmét a székelység helyzetére felhívni igyekeznek. Minél több barátot nyerünk a székelység számára annál több eredményre van kilátásunk s mi reméljük, hogy a képviselő urnak utazása nyomot fog hagyni abban az akcióban, mely a székelység felemelése érdekében végre valahára megindulni látszik.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

A Király üzenete.

Ó Felsége, a Király üzenetet küldött az ő hű magyar népének. Szokatlan meleg hangú, szeretettel teljes üzenetet, melyben meghatottan mond köszönetet a hűségért, ragaszkodásért, szeretetért és hűbölöget, mely a Király szülessének hetvenedik évfordulóján itt Magyarországon oly nagy mértékben megnyilatkozott.

A királyi üzenetben tudomására hozza Magyarországi népeinek, hogy hosszú életének nagy részét népeinek javát előmozdító munkásságban töltötte el, hogy csak akkor éri magát boldognak, midőn látja, hogy alattvalói jólétele vannak. Annak is kifejezést ad továbbá, hogy a hűségben, a hazafiságban és a kölcsönös bizalomban látja azon erős támaszokat a melyek a haza jövőjét biztosítják.

Végül Isten áldását kéri arra a kapcsolatra, mely őt népeivel összeköti.

Megvagyunk győződve, hogy a magasztos királyi szavak országszerte óriási hatást és minden szívben, minden kelében élénk visszhangot keltenek. A hűséget, melylyel a magyar ember királyra iránt minden időben viselkedett, gyarapítják, a hazafiságot nagy mértékben növelik és még szorosabba teszik a kapcsolatot, mely a királyt és nemzetet együtvé fűzi.

A melonghano üzenet hallatára, minden igaz magyar szívvel fohász emelkedik az Egék Urához, hogy sokáig éltesse és tartsa meg számunkra a jó Királyt erőben, egészségben és boldogságban!

A Király ohajtása, hogy üzenete mindenütt eljusson, még a legtávolabbi künyhőba is.

Ezért kötelességet teljesítünk midőn a királyi szöveget egész terjedelmében közöljük. A legmagasabb üzenet szörül-szóra így hangzik:

Kedves Széll!

Hetvenedik születésnapom alkalmából a magyar korona országainak összes lakosságától oly számos szerencse és üdvökvánat érkezett Hozzáim és a hűség is oly sokféle alakban nyilvánult, hogy a Személyem iránt való ragaszkodás lételemmel módon nyert kifejezést.

Mélyen meghatottan utasítom Önt, hogy legmelegebb és legbensőbb köszönetemet, mely még a legtávolabbi künyhőba is eljusson, országszerte hirdesse.

Tudják meg Magyarországi népei, hogy életemet javuknak szentelem, hogy boldognak érzem Magamat jóléteiket előmozdítani, hogy a hűség, hazafiság és kölcsönös bizalomban látom azokat az erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik.

A mindenható Isten áldja meg és oltalmazza azt a kapcsolatot, mely Engemet népeimmel összeköti.

Kelt Ischlben, 1900. évi augusztus hónap 19-én.

Ferencz József s. k.
Széll Kálmán s. k.

Törvényhatósági közgyűlés.

Csik Szereda, augusztus 22.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának Mikó Balint főispán ur elnöklete alatt ma tartott gyűlése látogatott és érdekes volt. Látogatott volt pedig azért, mert két tisztviselői állásnak választás utján betöltése lévén napi rendben a jelöltek igyekeztek minél több szavazatot össze toborzni, érdekesebb tette e mellett a gyűlést különösen a tanuló ifjúságnak az ösztöndíjak és segélypénzek kiosztása, kik az eredmény megtudása végett a karzatot tömegesen foglaltak el, hogy eleve tudomást szerzhessenek az ösztöndíj és segély mérvéről hogy a pályá választást ahol irányíthatassák.

Egyéb iránt a gyűlés lefolyásáról — szorítkozva a nevezetesebb tárgyakra — következőkben számolhatunk be.

Főispán ur ó melótsága délelőtt 10 órakor egy meghívó bizottság élén a teremben megjelenvén, a gyűlést röviden megnyitotta s a bizottság figyelmét O Császári és Apostoli Királyunknak a közel napokban országosan ünnepelt 70-ik születés napjára kelles szavakal híván fel, javasolta, hogy a törvényhatóság táviratilag fejezzék ki, hódoló szerencse és üdvökvánatát. Az indítvány általános lelkesedéssel

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Zrinyi Miklós a költő és hadvezér.

Irtá Csomortányi P. Gaudencus.
(Folytatás.)

Mielőtt a Szultán Szigetet megtámadná, követte által a kapitányt megadására szólítja; ennek megtagadása következtelen Harsánytól Ösmán és Aliportugot előre küldi, de Zrinyi Miklós várából kiltve, őket meglepi, népliket megzsebeli:

„Mialás, futkosás táborban nagy csik:
Kikergető lovák, ki lovára ugrik,
Ki pedig beregbe gyalgattal bujik;
Még bassz maga is ottan megretkenik.“

Jeles hadnagya Deli Vid, a szép és vitéz szerencsen vesztő Hamvívánt megöli:

„Mint fene orozán, megölvén pródiát,
Kevélyen fölötté jártaja haragját,
Kegyetlen szemével néz kiülődást,
Gyönyörködik vörben, uszatja nagyhaját.“

Igy szótán Deli Vid holt török fölött áll Dárdája keszében mint nagy sugár tölgy szál esth. Hamvíván fegyverést békövel levevé,
Aranyvíván varrt ingét is magára vesvé.“

Demirhám Hamvíván eleste fölötti fájdalom esküvel fogadja, hogy barátja halálát megboszuja és a szulánt indulásra sürgeti; Szulmán tehát megindul és épen akkor érkezik Szigetbe, mikor Zrinyi egyik legjobb vitézét, Farkascs Pétert tommotté. Zrinyi megáratja vitézét s panaszodik a mulandóság miatt:

„Oh élet, mily hamar e világból kitűnsz!
Rövid élet, vártán oh mily gyorsan ropulsz,
Mikor takkáb halledél, akkor te megszánsz,
És más haraszt nap előtt, egyszerre mind elűnsz.“

Ezután a török seregére üt és nagy réngzést követ el, miközben Demirhám Viddel találkozik és megvívna:

„Mint két haragos libyat oroszán,
Öszvetalálkozván az nagy széles puszán
Próbálják körmüket egymás szőrös hátán;
Ugy két vitéz tézen Szigetvár határán.“

Párosviadalukat, miután egymásnak megígérték annak folytatását életre-halálra, a beállott éj miatt félbe szakították:

„Igy halálos veszélyre megalkuvának,
Azután egymástól hamar elvágnak,
Mint két erdel kegyetlen fene bikák,
Kik szarvakkal egymásnak nem árthatának.“

A szenvedett vereségéek miatt Szulmán panaszodik, hogy atya megcsalta s Mohamed proféta hazudott, mikor világ uralmat ígért neki s most retentő seregét egy szarkavárnra kell vezetgetni s még nem árhat Zrinyinek:

„Hej csak te no volnál, te vitéz Zrinyi bán!
Ha rád nem bolyottam volna hadakozván
Szinte mint Nagy Sándor nagy volnál Szulmán!
De lám! mit kell veszenem, magamat itt rovtván!“

Zrinyinek iméltel kiütései után a szulánt haditanácsot tart s a rendszerezé visvát hoztatik el. Zrinyi pedig egyelőre, hogy az ellenséggel elbátessa, mintha féne, a kiltüstört tartózkodik; s titkon, éjjel, Radivoj és Juranic vajdákat üzenettel a királyhoz bocsátja, de ezek az őrző táborok közt elvesznek.

A török a szigeti kapitány tartózkodása miatt elbizakodva, mereszre kap, s a Henei bástyába bevonul, különösen Delimán vitézkekedik, de azután nagy öldölékek után, a magyarok a törököket mint levágják Delimán kivételével ki közöttük nagy, retentese puszitást vies véghez, míg Zrinyi által visszazsörtve, a táborig üzetik a pogány; Zrinyi maga, száz törököket ver le.

„Mint vizi óriás bán gázol az vörben
Henterg sok török az maga sebében;
Más, s még más török fektet le egy helyben;
Akkor futni indúl török, — nem seregben.
Ki utat nem talál, hástyan alá ugrik,
Kinek keze, láma, feje összeömlik.“

A futók magukkal ragadják Demirhámot is, s Zrinyi teljesen visszaveri a törököket.

„Az egész seregenk ő ad bátorságot
Szigeteknek ő ad erőt s hatalmat
Mert sola mellette senki kürt nem vallott;
Mind szívvel kánja mellette a harcot.“

A tizegés seregenk ő ártó batoroságot Szigeteknek ő ad erőt s hatalmat. Merit sola mellette senki kürt nem vallott; Mind szívvel kánja mellette a harcot.“

A tizegés seregenk ő ártó batoroságot Szigeteknek ő ad erőt s hatalmat. Merit sola mellette senki kürt nem vallott; Mind szívvel kánja mellette a harcot.“

„Holt testek között jár, mint kegyetlen halál,
Török vörben gázol, mint tengerken kőszál,
Senki ő elibe legyörrel nem áll,
Bajjertő társára sentire nem talál.“

De Videt hiában kialtozza; elesett vagy elült. Deli Videt, ki a török táborban elrejte tartózkodott, felesége Barbara török harcokban felkeresi, s a hívívó szerencsét, ki férjének holdtét a szulmánok el akarja árulni, lováról ledől: a beállott zajra ott terem Deli Vid is, nejt a zajongok elöl Karabutra kapja és Szigetbe ragadja, hol megjelenésére annál nagyobb öröm, mert már halottnak hitték.

„Karabul mint madár, nem nyom nyomot a földön,
De mint sötétlő nyíl nagy olyan sebében,
Ő futható volna által az tengeren,
S nem ismerzett volna, hogy van víz az körmön.“

Vid elbeszéli a törökök dolgai; de Zrinyi meg nem retten, ép elméjét és nagy szívét a török veszére tartja, mely új tanácsot lát. Szulmán haragjában dühöng, roppant dühében káromolja Mohamedet s nem bánja, minden török ott vessz is a Szigetnél. Ujra hadi tanácsot tart. Szerencsésjére, a rázó madarak egy postagalambot táborába lennek, melynek szárnya alatt a magyar királyhoz címzett levelet találnak, melyből a törökök meztudják, hogy a szigetek végzültségben vannak s ezen véletlen eset kiragadja őket a bizonytalanságból.

„Császár mindenféle parancsol ostromot,
Hogy mindenki vigyen ki ütést, ki vasat,
Ki szorokál öntöt kőköves gránátot,
Tízecseret kiosztá tözén gránátot.“

A szulánt meg inlija az általános támadást. Most eljűtt az ideje, hogy Deli Vid és Demirhám végképp lezámoljanak egymással. Adaz párvíadalukat befejezik. A két hős oly kegyetlenül csap össze, mintha a tengeren két gálya összeltűzök.

„Összezapának aztán oly kegyetlenül,
Mint tengeren gázol, hia kottó öszöndül;
Az, ki vizen marad, annak azive örül
Az, ki esőben van, annak kétségben hal.“

Deli Vid az adáz küzdelemben elesett megbebeni: arczán, nyakán, és megnyitja oldalát, ugy, hogy a török mérget és vért okádba vergődik és orút kezében, de:

„Demirhám, mint fátyla, hogy látja utolját,
Kettősen akarja vitézséges voltát,
Vid keszöbül gyorsan kitörketi magát,
S nagy csapással vágá Deli Vidnek nyakát.“

Egymás mellett összemolnának és meghalnak a bajnokok. (Folyt. ltr.)

fogadtatt a következő tóvratnak a trón számolyához való juttatása mondatok ki:

Minister Előnk Budapest.

Csikvármegye közönségének mai napon közgyűlése összehívott törvényhatósági bizottság... az Apostoli Királyi Felügyelőnek 70-ik születés napja alkalmából alváltói legmélyebb hódolattal fejezi ki...

Ez után az időközben szentesítést nyert törvénycsikkok hirdettek ki, majd a helygymnasiumok a megyei útszaki nyugdíjazásukat nemely szakaszainak módosítására nevez leandott éaveszételei vetettek tudomásul.

Földmívelési miniszter urnak az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900. évi XVII. t. cz. életbe léptetése ezéjjal leandott azon felhívására, hogy a törvényhatóság tegye megfontolásra tárgyává, mily számú m. kir. állatorvost igényelnek az állategészségügyi szaktendők... a kiket felnevelni az állatorvosok működéséhez és székhelye kijelölendő?

A járási m. kir. állatorvosok működési területül a jelenlegi beosztás szerinti járások területre, székhelyül pedig szintén a járások jelenlegi székhelyei, vagyis a törvényi járásban Tölgyes község, a gergely-szentmiklósi járásban Gyergyó-Szentmiklós község; a felselki járásban Serecsa rendezett tanács város és a háson-alselki járásban Szentmárton község lennének kijelölendők.

Kijelentette továbbá a bizottság, miszerint az egyáltalán járási székhelyt képező Szerecsa városban a tenelők végzése a járási m. kir. állatorvosra lenne bízandó s a törvényhatóság m. kir. állatorvos székhelyül természetesen a vármegye székhelye szolgálna, végül mennyiben a törvényhatóság területén két belépő állomás is van, melyek közül az egyik t. i. a tölgyesi éppen a járás székhelye, a másik pedig a felselki járásnak legközelebb fekvő és nagyterjedelmű állattenyésztő vidékén Gyimesen van szervezve, azt is kijelentette a bizottság, hogy a tölgyesi járás területén az összes tenelők végzésével az ottani belépő állomásnál alkalmazott m. kir. állatorvost, a felselki járás gyimesi községében pedig az ottani belépő állomás vezetőjét vélné meghírandónak.

Ezt követte a megyei östündijnek és segélypénzek kiosztása iránti javaslat tétellel megbízott östünd bizottság által szerkesztett s az állandó választmány által elfogadott javaslat felolvasása, mely a legnagyobb figyelmet keltette s a mely a karzati közönséget leginkább érdekelte.

A felolvasott javaslatra Köllő János bizottsági tag füzött észrevételeket, kifogásokat, hogy például azok, kik a löbészességi alapból segélyezéshez tartanak igényt a nevelési alapból segélyezésről elzártnak, holott azoknak is az utóbbi alaphoz oly joguk van, mint a nem huszár családok gyermekeinek, továbbá hogy miért nem alkalmaztatik a segélyek és östündijak kiosztásánál és ez célból alkotott megyei új szabályrendelet? és honnan van az s mind ezi szempontok szolgálnak zsinormértékül azon feltűnő különbségekre, hogy a mig ugyana egy pályán haladó tanulóknak 100-120 korona segély adományoztatik addig a másik csak 50-60 korona segélyben részesül?

Erre Mihály Ferenc főjegyző megadta a kellő felvilágosítást, hogy t. i. ugyan egy egyének kétféle alaphoz való segélyezése az östündi igazsággal megegyeztetendő nem lenne, továbbá hogy a hivatkozott szabályrendelet, meg a kormány által megerősített nem lévén, az östündijak és segélypénzek kiosztása csak is a törvényhatóság eddigi határozatmánya értelmében történhetett és hogy az östündiek megállapításánál ugyancsak a törvényhatóság rendelkezéseinek fogva elsősorban az igazságtól jó elmentelés és a szülők vagyoni viszonyai szolgáltak a javaslat tevő bizottságnak zsinormértékül, a nélkül hogy egyik vagy másik kérelmesnek kedvezést akart volna nyújtani.

Győrffy Gyula képviselő és bizottsági tag a főjegyző felvilágosítását tudomásul véve, helyezni a bizottság eljárását a helytelenül Köllő azon gyanasúságát, hogy konkrét esetek megjelölése nélkül a javaslat tevő bizottságot eljárásában gyanasúsággal illeli. Mire Köllő bizottsági tag tagadván, hogy felszólalása gyanasúságra irányult és csak az östündiek aránytalanságának okairól kért felvilágosítást, mely incidens és főképp az néhány felvilágosító megjegyzése után a bizottság a javaslatot egyhangyán elfogadta.

Az elfogadott javaslat szerint az östündiekben lévő östündijakért 9. nevelési alapból segély pénzért 155 és a löbészességi alapból segélyezésért 30 folyamodvány érkezett be, mindössze 9.

1. Östündijában részesítettek: a) a müegyetemi 600 koronás östündijában remetei Zakariás Aladár, b) a selmecbányai bányaakadémia rendezesített 600 koronás östündijában dírtói Rajkó András, c) a selmecbányai

erdészeti akadémián rendezesített 600 koronás östündijában csik-számtróni Márton László, d) a székelj-udvarhelyi főrel iskolánál rendezesített 300 koronás östündijában tölgyesi Csató Endre. Együttal pedig az a) pont alatti östündijért folyamodott szépvízi Szebeli Lukácsnak, ha meglegetemre menne 200 korona, más felebb tanulmányokra pedig 100 korona, a b) pont alatti östündijért folyamodott szentmártoni Gondos Sándornak hasonló esetben és feltételt mellett azonos összeg és a d) pont alatti östündijért folyamodott taploczni Balázs Dénesnek, ha a reálisiskolába beiratkozik 80 korona segély szavaztatott meg.

2. Segélypénzt kaptak a nevelési alapból: a) egyetemi hallgatók: taploczai Daradics Félix 160 kor., szentgyörgyi Potoczki András 160 kor., taploczai Csató Andrási 100 kor., remetei Puskás István 100 kor., gy-ujfalvi Deák Gábor 100 kor., jenőfalvi Gábor János 100 kor., szeredai Dóczy Kálmán 120 korona, csatószegei Kovács István 100 kor., szeredai szilvetei Gál László 100 kor., tusnádi Darvas Miklós 100 korona, szárhgyi Miklós Viktor 100 kor., szentimrei Sándor Gábor 100 kor., tusnádi Bartha Balázs 100 korona, k-ujfalvi Ujlafussy Jenő 100 kor., szeredai Veress Árpád 100 kor., szentgyörgyi Márton Gábor 100 kor., szeredai Ferenczy Ernő, szépvízi Fejér József, szeredai Szopos Lajos, vereshesi György Gyárfás, szeredai Márton László, szárhgyi Szász József, ugyan odaváló Császár Dávid, 100-100 korona, danfalvi Antal Áron 120 korona, K-impérii Bartalis József 100 kor., szeredai Eltes Béla 200 kor., szárhgyi Puskás József 200 kor., horzovai Kovács Gyárfás, szentimrei Veress Gyárfás, szárhgyi Sövény Aladár, szeredai Szopos Gáspár, szentkirályi Albert Gábor, alföldi Lázár Jenő, csatószegei Körödi István, alföldi Benke Antal, szentimrei Veress Dénes, gy-szentmiklósi Szász Rezső, vereshesi Kovács Albert, szeredai Balázs Andor, Eltes Zoltán és taploczai Botár Benjámin 100-100 korona, b) szeredai Szopos Sándor a minta rajztanodába 400 kor., c) szentkirályi Gál Sándor a vasúti tisztképző tanfolyamra 140 kor., d) gy-szentmiklósi Vákar P. Arthur értesített tett tanuló 100 korona, e) mindazott Nagy István festő művész akadémikus 800 korona, f) gy-szentmiklósi János József szobrászati mester iskolai növendék 600 kor., g) szentmiklósi Marthy Pál minta rajziskolai tanuló 200 korona, h) borszekei Siklódi Lőrincz írajmüvészeti iskolai növendék 200 kor., i) Györfői Árpádának a közigazgatási tanfolyam hallgatása 100 korona, j) a gimnázium V-VIII. osztályába menő tanuló közül: tekerőpatáki Todor János, szeredai Konecsag Károly, Erős Lázár taploczai Vass Dénes, csekfalvi György Gábor, szentgyörgyi Márton Ferenc, szentkirályi Tompos Gábor, szeredai Szóke Pál 30-30 korona, gyimesbükkői Deák Lajos 40 kor., gy-szentmiklósi Laurenczi Oszkár, szeredai Kovács József, szögödi Pál Gyula, szárhgyi Székely János 30-30 korona, alföldi György Lajos 40 korona, szentkirályi György Ágoston, Császár Ábel, szentimrei Beke Miklós, Inecz Gábor, szentkirályi Balázs László 30-30 korona, sz-simonai Dávid Dénes, szeredai Dávid László 40-40 korona, szögödi Sánta Béni, kilyénfalvi Czirják Gyula 30-30 korona, dírtói Miklós Rezső 40 korona, szeredai Rancz László 30 kor., Lakatos József 40 kor., esicsői Péter József, szentkirályi Kristó Péter 40-40 kor., tusnádi Potyó Antal, Szócs Albert 30-30 kor., komádi Viscser János, szeredai Bogáldi Gábor 40-40 korona, szépvízi Puskás Gábor 30 kor., szeredai Ujfalvi László, Kovács Miklós 40-40 korona, remetei Balázs Elek 40 kor., várhegyi Czárán Péter 60 kor., tölgyesi Merza István 60 kor., tusnádi Körödi Imre 40 kor., csomortani Antal József 30 kor., vándorfalvi Jakab József 30 kor., dírtói Száva Kristóf 60 kor., Orosz Lajos 30 kor., szeredai Böhöny Ödön 40 kor., vándorfalvi Domokos Sándor szeredai Orbán Péter 30-30 korona, szentimrei Balló Károly 40 kor., szárhgyi Pál József 30 kor., szentleleki Márkos Sándor 40 kor., tekerőpatáki Tattár János 30 szárhgyi Csérgő Lajos 40 kor., gy-szentmiklósi Berecz János, esicsői Buzás József 30-30 korona, k) remetei Pál Elek polg. isk. V. osztályt végzett tanuló 60 kor., l) remetei Laczko István és Fanzaks Ferencz posta- és távirda tanfolyam hallgatók 80-80 korona, m) tanítóképzési növendékek: csatószegei Pál István 60 kor., szögödi Ladó János 100 kor., alföldi Ambrus Márton 60 kor., szentimrei Fodor János 100 korona, n) felsőnép- és polgári iskola a tanítóképző intézeti növendékek közül: gy-szentmiklósi Kiss Emília 130 kor., remetei Veress Ilona 60 kor., szárhgyi Zárug Elekta 120 korona, komádi Balló Veronika 130 korona, borszekei Köllő Amália 130 kor., szentmártoni Bocskor Ilona 100 kor., gy-szentmiklósi Nagy Rozsika, szeredai Born Mariska 130-130 kor., szeredai Orbán Erzi 150 kor., kilyénfalvi Barabás Róza borszekei Pál Anna 150-150 kor., szentmártoni Márton Teréz 100 kor., gy-szentmiklósi Márton Emília, csatószegei Péteri Regina 150-150 korona, gy-szentmiklósi László Liza 150 kor., szeredai Márton Irma, csodafalvi Kristály Ilona, taploczai Sántus Anna, csodafalvi Petres Berta, gy-szentmiklósi Kiss Róza, szögödi Tóke Anna 130-130 korona, szentkirályi Kristó Juliánna, gyimesi Eltes Ilona, szeredai Hadnagy Anna 100-100 kor., szentkirályi Simon Teréz, szent-

imrei Székely Amália 80-80 korona, tölgyesi Káldob Mariska 130 korona, a szeredai Kriszta Melbála gimnáziumi 8-ik osztályu tanulóknak 300 korona.

3. A löbészességi alapból segélyezettek: a) egyetemi hallgatók: szárhgyi Mihály József 100 kor., gy-szentmiklósi Todor Béla, káson-ujfalvi Kotró Márton, karczfalvi Bartalis Ferencz 100-100 frt, b) gimnáziumi tanulók: Csodafalvi Ambrus István 40 kor., csodafalvi Lukács József, kozmási Dobos Ferencz 60-60 kor., szeredai Beke Konrád 30 korona, gergely-ujfalvi Molnár Imre 40 korona, tölgyesi Korpos Rezső, karczfalvi Kosza István, taploczai Botár Gáspár, gy-ujfalvi Elekes Márton, szeredai Márton Tamás, szentamtiási Bíró Ferencz, szárhgyi Tóth Sándor 60-60 kor., gy-ujfalvi Molnár Sándor 30 kor., Kocs Ferencz 60 kor., gy-szentmiklósi György Miklós 60 kor., a képzelt tanulók: Csatószegei Inecz Kálmán 100 kor., d) tanítóképzési hallgatók: Káson-impérii Balázs Vilma és vándorfalvi Bartha Borbála 100-100 kor.

Megszavazott továbbá a csik-somlyói főgimnáziummal az internatus fenntartására, a francia nyelvre, az ének- és zenetanításra összesen 1500 koronára azon kijelentéssel, hogy a francia nyelv, továbbá az ének- és zenetanításra kért 400-400 korona csak azon esetben fizethető ki, ha azokra képestül alkalmas egyének alkalmazhatnának.

Hosszasabb vitát provokált egy igazságtól pártatlan feltevése javaslattal végett kiküldött bizottság ajánlata, mely azt véleményezte, hogy az igazságtól pártatlanok együttes elhelyezése szempontjából Csik-Szerdahán egy igazságtól pártatlan emeltesek csodafalvi a börtön helyiségek előtt azon telken, melyre legelőjárásbíróság és ügyészségi hivatal szolgált megvásárolván ahhoz a déli oldalon a Gál Endre örökösai és Nagy István-felék telke, s ha eme két telek beszerzése aránytalan áldozatokot kívánna másoldorban elhelyezendő lenne a vármegye tulajdonok között a volt székeségy gyalog kapitányi lakásig terjed, s az építkezésre a vármegye legalább 15000 forinttal járuljon hozzá, mely összeggel az illeti viszonyok között a célnak teljesen megvalósulhatna az igazságtól pártatlanok rendelkezésére bocsátása, ha az a befektetendő tőke után 42 évig 5 1/2%-ot biztosít, s ez idő 2%-kal a tőkét törleszt, vagy pedig ha az igazságtól pártatlanok kormánya 30 évre a befektetendő tőke 1 1/2%-át kötelezi hasznosbírói cizmen, minden az elváltandó fenntartási költségek évenként 1 1/2%-ot feltétlenül lefoglalnak, s így a tőke az elengedhetlen 5%-os kamatot bezozza. Amár mindkét esetben 1% kamatvesztésig fog következni, de a kípótlója azt azon kijelentés használat, mi a bíróságok célszerű elhelyezése következtében az idő és munkában fog elő állni.

A javaslathoz, melyet az állandó választmány elfogadására ajánlott Győrffy Gyula szoltott hozzá, elsősorban s kijelentette, hogy ahog nem járul hozzá, mert nem szeretne, hogy a megye o y hosszu időre kösse le tőkejét, s mint-hogy különben is az épültre az igazságtól pártatlanok van szükség s neki kell azt állami költségén is felépíttetni és hozzá tartozik annak meghátrozása, hogy minő épületet és mily költségvel emellessen: csak annyit fejezzen ki a törvényhatóság, hogy az építésre szükséges tőkét kölcsön adja legalább 7%-on, melyben évenként 2% tőkétörlesztés benn foglaltnak; a telekre nézve pedig okvetlen ki-köttessek, hogy az új épültre a börtönhelyiséggel kapcsolatban maradjon, mint a hogy vannak jelenleg az összes európai államok igazságtól pártaljai.

Molnár József, mint a javaslattevő bizottság egyik tagja, majd Bocskor Béla t. ügyész Mihály Ferencz főjegyző kelték azután a javaslati vedelmére. Csató István pedig a Győrffy indítványát pártolta, a végül a bizottság a javaslatot úgy a mint volt elfogadta s megbízta az alispánt, hogy a bizottság munkálataiban foglaltak felhasználásával az ügy minden részletére kiterjedő feltevésezt a közgyűlés nevében igazságtól pártaljai ször utozó tegye meg; kijelentette azonban a törvényhatóság, hogy ha az építési költségek összegére nézve igazságtól pártaljai ször utozó tegye meg; nem fog az alku folyamán az előirányzott építési költség emeléséről elzárkózni, és e végből felhatalmazást is ad a kiküldött bizottságnak, illetve annak elnökének, hogy ily értelemben a közgyűlés hozzá járulásától függő új ajánlatot töllessen.

Ezután következett a tölgyesi főszolgabírói és egy szolgabírói állásnak választás utáni beütése. Az elsőre Bogoly Gyula II-adjegyző és Zakariás Lukács szolgabíró pályáztán, mind kettő jelöltet is s bár a hangulathól kivehető a többség Bogoly Gyula mellett foglalt állást, a Zakariás pártból beadott névazertni szavazást kőrv ivre főképp az a szavazást elrendelven, annak eredményére képest Bogoly Gyula 74 szavazattal a Zakariás 33 szavazattal szemben főszolgabíróvá választották; a szolgabírói állás pedig, bár arra Welmann Géza közig. gyakornok és Deák János miniszteri szánátszint is pályáztak és jelöltettek is, minthogy előbbi vissza lépett

és utóbbi érdekelven szavazás nem kéretett, Sándor Gyula közig. gyakornok kösfelkiallással megválasztott.

Ezután az inkább közügyek tárgya győz egymásutánban leörlütettek s a gyűlés d. u. 1 órakor véget ért.

TANÜGY.

Beiratások.

A helybeli állami elemi iskolában az 1900-1901. tanévre a beiratások szeptember hó 1-én kezdődnek és tartanak szeptember hó 5-dikéig. Szeptember 6-dik és 7-dik napján lesznek a javító és felvételi vizsgák. Szeptember 9-én „Veni Sancte”, szeptember 10-én reggel 8 órakor a rendes tanítás megkezdetik. A tandíj, beiratási díj és nyugdíj járuléka 4 korona 80 fillér, melyet a beiratás alkalmával mindenkinek be kell fizetni.

A kik tandíjmentességben akarnak részesülni, azoknak az iskola igazgatójának a beiratás alkalmával be kell nyújtani a szabály szerinten kállított szegénydíj bizonyítványt és a tandíj fizetés alul való felmentésért szóló kérelmet.

Csik-Szereda, 1900. aug. 26.

Az állami elemi iskola gondnokai.

A helybeli iparos tanonc iskolában az 1900-1901. tanévre a beiratások szeptember hó 1-től szeptember hó 8-dikáig eszűközöltek az állami elemi iskola helyiségekben, az iparos tanonc iskolai igazgató lakásán. Szeptember 9-én „Veni Sancte”, szeptember 10-én délután 5 órakor a tanítás megkezdetik.

Felhívattak a tanoncokat tartó iparos és kereskedő urak, hogy a tanoncokat a nevezett napokon annál is inkább irassák be, mert a mulasztókkal szemben a törvény szigorú fog alkalmaztatni.

Tan- és beiratási díj 2 korona 40 fillér, melyet mindenki a beiratás alkalmával tartozik befizetni.

Csik-Szereda, 1900. aug. 25-én.

Lakatos Mihály, igazgató.

A csikmegyei gazdasági irányú felső-népiskolában a jövő tanévre a beiratások szeptember hó hat óráig napján eszűközöltek. Szeptember 7-én lesznek a javító és felvételi vizsgák, szeptember 8-án „Veni Sancte”, szeptember 10-én reggel 7 órakor a rendes tanítás megkezdetik.

Az első osztályba beiratkozó tanuló a beiratás alkalmával tartoznak benyújtani a szilvetei- himló oldási és iskolai bizonyítványokat és az östündijában akarnak részesülni, az ezért folyamodó kérelmet is.

Csik-Szereda, 1900. aug. 24-én.

Az igazgatóság.

A helybeli polgári leányiskolában a következő tanév az alább jegyzett kelttel nyílik meg: 1900. szeptember 1., 2., 3. beiratások, 1900. szeptember 4-én. Felvételi pót- s javító vizsgálatok, 1900. szeptember 5-én. A Szent-Lélek segélygill hívása a templomban. 1900. azept. 6-án. A rendes előadások megkezdése.

A csik-somlyói rom. kath. főgimnáziumban a beiratások szeptember hó három első napján történnek. Szeptember hó 4-én az előadások megkezdetnek. Tandíj az alfgimnáziumban 10 korona, a felgimnáziumban 20 koronára. Ezen kívül minden tanuló tartozik fizetni: 2 kor. beiratási díjat, 6 koronát a tanári nyugdíj és gyalomlap javára, 1 koronát az értesítők, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és 2 koronát övadék cizmen.

KÜLÖNFÉLÉK.

A székeljoldali és hazai ipart pártoló egyesület. Páris Frigyes kir. ügyész, kinek a társadalmi téren való nagy és eredményes tevékenysége eszűközölten ismeretes, mozgalmat indított az iránt, hogy vármegyéinkben Csik-Szereda székelj helyen egy ipart pártoló egyesület alakítsassék, melynek czélja lenne első sorban azoknak az ipari czíktelkek fogyasztása és azon iparágaknak pártolása és felkarolása melyek itt a Székelyföldön állítanak elő a melyek itt üzemel, másodsorban pedig a hooni ipar pártolása. Már rógtó tudjuk, hogy minden olyan mozgalom, melynek élén Páris Frigyes áll a legtehetősebb sikerhez vezet s így az új egyesület is rövid időn eredményes munkásságot fog kifejtetni, mert bölgyünk, kiknek ilyen téren oly kiváló szereplik, s szivesen fognak sorakozni a Páris Frigyes által kibontott lobogó alá, megeléven győződve arról, hogy olyan talantumos vezér mint Páris Frigyes feltétlenül diadalra vezet.

Buozás. A csik-somlyói főgimnázium derék volt igazgatója Bándi Vasuj, miután Pál Gábor új igazgató Póspán az Ó Műveltség, mint az intézet világi gondnoka előtt a hivatali esküt letette, vasárnap vet búcsút a tanári testülettel és ismerőseivel s utasott Brassóba új állásának elfoglalására. A tanári testület egyetemeslegesen jelent meg távozó főnökümlél és szívesen kézzelrúzókkal vett búcsút tőle s együttesen kiérte a szeredai választó állomásra, honnan egyrésze visszatért, a másrésze pedig egész a tusnádi alvégi fűrdőig utazott vele.

— Kinevesések. A csik-somlyói róm. kath. főgimnáziumnál megválasztott tanári állásba **Fassa K. György** és **Kádai J. Simon** egyházmegyei papok, **Jóllék** nevűesték ki, ki nevezetett továbbá **Várdolai B. Károly** szentesegyháza főlelkésévé kinevezésére.

— Nyúl-váltottatás. A helygömbölyözött Maxem Gyula szerelők magyar állam vasúti pályáiról a gyermekeket vezeték nevének „Magyar”-ra kört váltottatását engedélyezte.

— Új 20 koronások. Hír szerint az új huszkoronások nagyban nyomatják és szep-terében havában forgalomba is bocsájtják. Az új bankjegyek kibocsátása dacára a 10 fros bankjegyek is egyelőre forgalomban maradnak.

— Gyászorvát. Özv. Csathó Antalné szül. Nilló József 1848—49. hónap 24-én szülő-életének 83-ik évében, az oltári szentségnek újatos felvétele után az urban elhalt. Földi maradványai folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor fogtak a róm. kath. szertartás szerint Csik-Somlyón öröknyughalomba helyezni.

— Erzsébet emlék Dánfalva. Ritka szép ünnepély folyt le folyó hó 28-án Csik-Dánfalva községében. Szűzszüzműködés jelenlétében leplestek le Erzsébet emlék keresztjét, melyet megdolgozott a királyné emlékére Antal György községi bíró lelkes és buzgó fáradozásai folytán Dánfalva községe állította. Az ünnepély 26-án délután 3 órakor vette kezdetét mikor a Kanec János eszperes-plebánus a kiváló szónok lelkes és hazafis beszédében figyelmeztette az ünnepi közönséget az ünnepély nagyjelentőségére, majd fel-szentelte az emlék keresztet a huzdító szavak kíséretében adta át a nyilvánosoknak. A fel-szentelés után egy fiatal tehetséges Antal Áron budapesti bölcsészettan hallgató a közönség eljelenése közepette lépett fel az emelvényre a kiváló rutinnal és ügyességgel tartotta meg alkalmi beszédét. A jelenlévők szép csokorral jutalmazták meg a szónokot. Ennek végzé-vel Bálint alkalmi költeményt szavalt. A min-den tekintetben sikerült az ünnepélyt a dom-mokosi zenekar „Isten áld meg a magyart” nótájá fejezte be, majd a Rákóczy induló mel-lelt indult az iskola helyiségében tartandó tánc-mulatságra. — Halomér.

— Templom szentesítési ünnepély. Igen szép ünnepély folyt le vasárnap Csik-Szentmiklóson az egyházmegye helyi egyeteme részvételével. Az ódon templom belsőt restaurálta Bálint László plebánus 2000 forint meghaladó költséggel, vagyis annak pa-dozatát teljesen betonoztatta, falait, hajléját és ablakait igazi műlisszel festette ki s hoz-za a díszes állapotba, mely csaknem rit-kítja párját megyékben. Az ünnepély egy-házi szertartást és szent-misést Murányi Kálmán felolvasói körrel végezte nagy segéd-lettel, azt pedig a plebánus által adott fényes ebéd követte, melyen a papnag és világi elő-kelőségek közül igen sokan vettek részt.

— Tanosztály Csikszentmártonban. A tanosztály szentesítései ember nem önmagáért „Kölcseynek a gyönyörű moudása ebredt föl, a közbirt, a szepért, a nemestár mindig lel-keskedni tudó szentmártoni fenkelt külkeülti közönségben akkor, midőn disztermenek (olvasó-kör) hírességre és a butazat esztosítására tancsasztályt rendezte. Valóban szép eszme volt. De nem rúgult el, mint utkönyv fogalom, hanem a derek rendezőknek utat farsadogot nem ismerő munkájában meg is testesült. Al-csiknak szine java vala egybegyűlése. Mintha csak versenyen akartak volna, hogy minél többen és minél elegánsabban jöjjenek e ke-levé mulatságra. El is jöttek, mert szulfoszag meggett a terem. Az összes jövedelm 190 kor. 96 fill. Ebből kiadás 140 kor. 92 fill. Tiszta jövedelem 50 kor. 04 fill. Felmentették: Dr. György Gyula, orsz. képvis. 10 kor. Veress Antal esp., Gál István, dr. Rézsg Lajos, Nászke Józ-sef, László László, Kálizsa N. festő 2—2 kor., Veress István, Andrá Lajos, Gál Sándor, Csob-ort István, László József, Szűcs Gyula, Csá-kány M., Bándi Gyula, Rézsg Istváné, Amira János, Magyar K., Balog István, N. N. 1—1 kor., N. N. 2 kor., Sz. 40 fill., Péterfi József 20 fill. A kiknek hazafis közönség. Kedves rendezők! Soká éljétek! Csak vigyék tovább a művelődésnek már meggyújtott fátyláját és e révön is boldogítsátok a drága szép hazát.

— Furcsa nemzeti színház lobogó György-Szentmiklóson. Kárpátköztől le az Adrián! — a magyar nemzet mindenütt ün-nepelt. Ünnepele az első királyt, a katolicizmus zászlójának első lobogóját. Ünnepelel a sziv, ünnepelel a lélek nyitlan és ezaband; nemzeti színi lobogók élítették fel a zászlókat. Az idén a győ-szentmiklósi igralmas nővérek zárdáján is ott lengett egy lobogó; de sajnos, az nem a magyar állam 900 éves tricolorja, hanem egy furcsán összekevert nemzeti színek kombinált új nemzeti, új lobogója; mert annak a fázlós lobogónak a rudja igaz, hogy piros, fehér, sárga (nem látszik), de a szí-vege maga, sárga-fehér-piros, a betetőzését a végén nem a lánás díszesített, hanem egy véres kereszt. Tehát ez igazán szökés, nem csak azért; mert máshoz szokott szemünk egy rosszul csak érzékelt egynak csavartnak, a csodog a jó Molnár János apát ur és társai keletylen kéjké kintvárnak. Az „Igralmas Nő-

vérek” a redők mögött, egy látszik jó szem-vel és szívvel kiérték az előtűk lefolyt nép-párti népgyűlést. Egy fiatal ember jó akarat-úlag figyelmeztette az egyik nővért a tévélésre, de nem hogy ezután, sőt még a tanuló ifjúság figyelmeztetése után is nökáig ott diszelenke-dett a furcsa lobogó, a szökésben helyen, míg nem, este a tanuló ifjúság rövid lélektűt tün-tetésre a zászló kijávitására kényserítette a nővéreket. Igen sajnáljuk, hogy az „Igralmas Nővéreknek” még nem sikerült kitanulmányoz-nyolok a magyár tricolor színeit. (Beküldetett.)

— Almabor készítés állami segíté-ssel. A földmivélelő miniszter tárczája ter-hére husz darab almajafuló és aprító gépet szerzett be, melyeknek az a rendeltetése, hogy a kis gazdáknak, kik főlős alma terméskültől bort akarnak szülni a gépeket kikököszönőzék. A gépek oly népszerűek, hogy most sok vidé-ken használatban vannak. A kik azokat a sze-zen folyamán megakarják kapni a földmivélel-őügyi miniszteriumhoz folyamodjanak.

— Pótlóvasás. A marosvásárhelyi hon-veit huszárrezred löszökiségletének fedezésé-vel jövő szeptember és október hónapokban pótlói ár fog tartani, mely alkalmából 3 és 1/2-ed évet betöltött és 7 évet meg nem hala-dott, 158 cmtről 166 cmtr magas, jól ápol-t és jó testalkatú lovak fognak felváltatni a szabályzerül löveleket elomutatása mellett. Csik-Szeredában a pótlóvasás szeptember 28-án il. u. 4 órakor eszüközöttetik a városba elött.

— A „Nemzeti Szendobón.” A növe-n-dek beiratás f. évi augusztus hó 30-ától kezdődik, szeptember hó 5-éig az intézet helyi-egységben (Budapest IV. Ujlág utca 14. sz.) naponta délelőtt 8—12 óráig történik. Ezen időn túl csakis külön igazgató engedély alá-ján naponta délelőtt 8—5 óráig. Mindkét nembeli növendékek felvételték az ének, zong-ora, orgona, cimbalom, hárfá az összes vo-nos- és fuvhangszerek, továbbá az ésszahang-zótoni, zenezerzési, zenetörténeti és eszteti-kaikai tanszakokban, a vonósangé és zenekari iskolában valamint az egyházi zene- és litur-giaai tanszakokban is. Beiratási díj 12 korona.

— Pályázat posta- és táviró segé-desti tanfolyamra. Posta-táviró és latho szelő kezelési szolgálatra alkalmazandó és XI k. fizetési osztályba 1000 koronától 1400 koroná-ig emelkedő új fizetésű, továbbá az 1893. évi IV-ik törvényesítéssel által mozállapított lakpénz-el javadalmazott posta- és táviró segéd-esték ki-jelölésére folyó évi október hó 1-étől, hat hónap-ra terjedő gyakorlati tanfolyamok nyitnának, a kö-vetkező posta- és táviróhadalmaknál: 1. a bu-dapesti kerületben: Keekemételek és Sümec-szében. 2. a kasai kerületben; Iglón és Mikul-cson. 3. a kolozsvári kerületben: Brassban és Maros-Vásárhelyen. 4. a nagyvárad kerületben: Aradon és Debreczenben. 5. a pécsi kerületben: Kezthelyen és Moháson. 6. a pozsonyi kerü-letben: Érsekújváron és Zeolán. 7. a soproni kerületben: Székes-Féjerváron és Saombathelyen. 8. a temesvári kerületben: Pancsován és Új-vidéken, és végül 9. a zágrábi posta- és táviró-igazgató-ság kerületében: Eszék-Felvidéken és Zimonyban. Ezen tanfolyamokra hallgatókúl föl-vehetnek: a) első sorban az 1873. évi II k. t. cz. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnok alkalm-azására igényjogosultságúak, igazolványos katonai alisztek; b) postamesteri, vagy kiad-i minőségben szolgáló oly férfiak, a kik a gimnáz-ium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, vagy esetlek egykorona más iskolák megföldelő osztályait sikerrel elvégztek; c) ugyan-azon iskolai előképzéssel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A fölvelelre meg-kívánatik továbbá annak igazolása, hogy folya-modó. 1. 25-ik életévét meg nem haladta túl; 2. magyar állampolgár; 3. a magyar, illetve ha horvát-azlavorozási illetőségű, a horvát nyelvet is ismerő és irában tökéletesen bírja; 4. feddhe-tetlen előéletű; 5. a posta és távirószolgálatra testleg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalos orvosi bizonyítvánnyal igazol-landó. A tanfolyamok hallgatói tandíj fejében Husz (20) koronát kötelesek fizetni a ezen díj le-fektetés alól csak az igazolványos katonai eliztek mentesítanak föl. A kik ezen tanfolyamokra belépni akarnak, sajátkezőleg írt folyamodvány-nyakat, melyek szentesít, orvosi, okirólai és is-kolai bizonyítványokkal felszerelendők, folyó évi szeptember hó 15-ig és pedig a már közönlé-letben állók, fizetés hatáskor utján, a többie-keket az illető főszolgálat, vagy polgármester követségével, a tanfolyam helyére néve, illeté-kes posta és táviróigazgatóhoz nyújtsák be.

TANÍTÓ URAK FIGYELMÉBE. A vármegyénk területén levő iskolákban használt tankönyvek, iskolai nyomat-ványok, rajz- és írástervez. példabükk, palvancsák a más iskolai szerzővények már megérkeztek és nagy választékban kaphatók, a legújabbakban áruknak **GYÖRGYJAKAB MÁRTON UTÓDÁ, DRESZNÁNDI VIKTOR, könyvke-rekesztésében.** Nagyból megrendelések ki-költségek részére a legközelebbi föl-teltek mellett a leggyorsabban eszüközöt-tenek. A jól berendezett ártoló e helyről is felhívjuk a lelkes, tanító és iskolásztói elött urak figyelmét.

HIVATALOS RÉSZ.
Kereskedelmi m. kir. miniszter
1866-IX.
1900.

Utasítás
hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. t. cz. végrehajtása tárgyában.

(Folytatás.)
Az így felsorolt folyamodványok az ipar-telep üzembe helyesését követő három éven belül, közvetlenül a kereskedelmiügy m. kir. minis-terhoz, a mezőgazdasági szesz-főzdeket illetőleg pedig a földmivélelőügyi m. kir. miniszterhez nyújthatók be.

20. §. Mezőgazdasági szesz-főzdekek vállalkozói az állami kedvezmények iránti kérvényüköz az ezen utasítás 19. §-ában felsorolt feltételeken kívül csatolni tartoznak:

a) a szeszfőzde és azzal kapcsolatos mező-gazdasági földterületekre vonatkozó tulajdonjoguk igazolásait a hiteles teleknyűvi kivonattal; a mennyiben pedig a szeszfőzde a teleknyűvben kitüntetve nem lenne, az illetékes közigazgatási hatóság bizonyítványát a szeszfőzde tulajdonjogi viszonyára néve;
b) ha a teleknyűv az egyes földterületek térségességét és a tényleges művelési ágakat (szeszterít, legelő) nem tünteti ki, a kataszteri bírtokvisz hiteles kivonattal.

c) ha a folyamodó a szeszfőzdeinek, vagy az azzal kapcsolatos mezőgazdaságnak haszonbér-ülő, az ide vonatkozólag fennálló haszonbérleti szerződéseinek az aláírások néve hitelesített eredeti példányait, vagy azok hitelesített másolatait;
d) az illetékes közigazgatási hatóságnak arra vonatkozó bizonyítványát, hogy:

1. a szeszfőzde viszont a nyeri mostól ezt a mezőgazdasági javára mint takarmányt, vagy legalább az általa ezen a mostól saját vagy idegen számlára hízalt marhától származott trá-tyát enzdi át; és

2. a szeszfőzde viszont a nyeri mostól ezen mezőgazdasági javára mint takarmányt, vagy legalább az általa ezen a mostól saját vagy idegen számlára hízalt marhától származott trá-tyát enzdi át; és

3. a mennyiben a szeszfőzde nem az azzal kapcsolatos mezőgazdaság területén fekszik, hogy annak a kérdéses mezőgazdaságtól való távolodás-át kiönterít meg nem halad;

e) a szeszfőzdeinek mezőgazdasági jellegű igazoló pénzügyigazgatási végzet, vagy annak hitelesített másolatát;
f) a szeszfőzdeben előreláthatólag feldolgo-zandó nyersanyagok nemének megjelölésével a követelt létező eljárás leírását.

A mennyiben a szeszfőzde és a vele kapo-losított mezőgazdaság vállalkozója nem egy és ugyan-azon személy, 2. pont alatt említett ténykörülmény fennállásának bebizonyosítására a közzötti a mostléra, illetve a tárgyára néve létező szer-ződés is bemutatandó.

Azon összefüggés kimutatására, mely a va-lamely szövetkezet által üzemben tartott szesz-főzde és a szövetkezet tagjainak egyes mező-gazdasági között fennáll, az szövetkezőre vonat-kozó alapszabály is bemutatandó.

Szövetkezők által üzemben tartott szesz-főzdekre vonatkozó folyamodványoknak a fentebb-foglalt adatokat nemcsak a szeszfőzde, hanem a szövetkezet minden egyes tagjának mező-gazdasági kiterjedésű is kell tartalmaznia.

A mennyiben az illető mezőgazdasági szesz-főzde oly szeszfinomítványban kapcsolatos, mely esz-zenalmitó szabadkeltarrá nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolni tartozik a körülméz az is, hogy saját vagy idegen termelésű esz-zenalmitó is ezkörték?

A körülmény, vajjon a szeszfőzde helyi esz-zenalmitóiban lathó szeszfinomító szabadkeltarrá nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolandó.

A mezőgazdasági szeszfőzdeeknek az ezen törvényben említett kedvezményekben való részes-ítésre iránti kérvények közvetlenül a földmivélel-őgyi m. kir. miniszterhez nyújthatók be.

21. §. A konyagyárak állami kedvez-ményeinek körémozdése alkalmával a 19-ik §-ban említettökben kívül csatolandó a kérvényhez hi-teles alakban kiállított nyilatkozat arra néve, hogy a vállalkozó a konyagyárakra néve meg-állapított elouderési szabályokat ismeri, azoknak magát aláveti és az állandó felügyelettel szem-erülő közteléseket az államiintézetnek megtörtéti.

22. §. Ásványolajgyáraknak állami kedvez-ményekben való részesítéséről vonatkozó kérvé-nyek benyújtásánál a többie feltételek kívül (19. §.) igazolandó az is, hogy ezen utasítás 1. fejezet 2. §-a pontjában említett iratok bemutatása szabályszerben megtörtéti.

23. §. Az előzetesen biztosított kedvez-mények csak akkor engedélyesíthők véglegesen, ha az illető gyára az üzembehelyesztés a törvény értelmében három éven belül bejelenti

Ha az előzetes biztosítás engedélyesítési számitást egy év alatt a gyár vagy ipartelep építéste, és két év alatt annak üreme meg nem kezdte, es előzetes biztosítás hatályát veszti.

lepe az állami kedvezményekben részesítettett, es iránt külön kérvényt tartosít benyujtant.

E kérvény a m. kir. pénzügyminiszterhez intáve, a kerületbeli illetékes m. kir. pénzügy-igazgatóságához nyújtható be és ahhoz csatolandó:

a) az állami kedvezmények engedélyesítésére vonatkozó kormányhatósági rendelet vagy hiteles másolata.
b) a letett biztosítékról szóló nyugs.
c) a szülkegelt tiszatálat és mennyiségének kimutatása.

25. §. A ki a törvény 1. §-ában említett szállítási kedvezményeket igénybe venni óhajja, annak azok engedélyesítésére az állami kedvez-mények előzetes biztosítása után, de legalább le négy héttel a szállítási megkezdése előtt, a m. kir. kereskedelmiügy miniszterhez külön kell folyamodnia. Az erre vonatkozó folyamodványban megnevezendők azon állomások, melyekről és melyekre az egyes szállítványok külön-külön kiállítandó fognak, és felsorolandók az egyes szállítványok beszerzési forrásai (országai), azon eszben, ha a kedvezményesendő tárgyat némelyikét külföldön kellene beszerzeni, megjelölendők azon körülmények, melyek a külföldi beszerzés alké-ségessé teszik. (Folyt. köv.)

Laptulajdonos:
GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE

VERESS SÁNDOR dr.,
megyei tisztó orvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme
[145] 9-10 Csik-Szeredában
Nagy Ferenc dr. házában.

Sz. 592—900. [173] 1—9

Árverezési hirdmény.

Alfölrött községi és közbirtokosági előjáróság közhírre teszi, hogy ezen község és közbirtokosság tulajdonát képező vándazati jogot 1900. évi szeptember 9-én délután 3 órakor a község házában 6 egy-más után következő évre a legtöbbet érő-röknek nyit árverezésben haszonbérbe adja.

Kihálitási ár egy évre 4 korona a kötes bérli a bérleti összegét minden év szeptember 29-én a községi pénztárba befizetni.

A feltételek hivatalos órákban bárki által betekinthező.

Az előjáróság.

Csik-Szentkirályon, 1900. augusztus hó 27-én.

Albert Bóniám, György Ágoston, k. jegyző.

Sz. 8928—900.
II. al.

Pályázati hirdmény.

Csikvármegye közigazgatásánál nyugdíjazás folytán üresedésbe jött kiadói állásra, mely 1400 korona fizetés, 200 korona lakbér és 192 korona vármegyei javadalmazással van egybe-kötve, ezen pályázatot hirdetek.

Felhívom, hogy a kik ezen állást elnyer-ni óhajják képzethetők, eddigi és jelenlegi alkalmasságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat f. évi szeptember 16-ig beárólgoz hozzám nyújtsák be. Ezen állásnak esetleg előléptetés folytán megtrésedő irnoki állásokra 1000 és 1200 kor. fizetés, 200 kor. lakbér, 128 kor. és 160 kor. vármegyei javad-almazással szintén pályázat nyitnának a kör-vények köllőleg felszerelve a jelzett idők be-adandók.

Csik-Szereda 1900. augusztus 22.

Alfölpia helyett
Mihály Ferenc,
jegyző

Pályázati hirdmény.

A csik-horvátai községi iskolánál a tanítói állomás megüresedésén, arra pályá-zat hirdtetetik. — Járandóságok:

- a) 600 korona törzfizetés.
- b) megfelelő ösd éves korpótlék.
- c) 120 korona fűtálány.
- d) fraizási és legelőtelési jog, mely a nyug-díjazás számít, ennek értéke 120 koropp.
- e) természetben lakás és gazdasági istálló.
- f) kert, melynek értéke 60 korona.
- g) vallászat tanításért az egyházmegyétől remélhető 20 korona.

A köllően felsorolt kérvények folyó évi szeptember hó 10-ig alulírott is-kolásztói elnökös beadandók.

Csik-Borznóván, 1900. évi aug. 18-án.
(U. p. Csik Szépviz) [170] 3-2
Kovács Tamás, Kovács Simon,
k. sz. lak. elnök elnök.

Hirdetmény.

Csik-Jenfalva községben Bójthe József tulajdonát képező belsőleg 1200⁰0 területtel a rajta lévő kőház, kőgabonás, kőműz és mosó ház, nyári konyha, istálló, csűr, szép gyümölcsös és kaszáló kerttel folyó évi szeptember hó 23-án délután 2 órakor a helyszínen önkényes árverés alá fog bocsátatni és esetleg a becsáron alul is elfog adatni.

Közelebbi felvilágosításra ugy alólírott, valamint Nagy András ur Jenőfalván szivesen szolgál.

Kalocsa, 1900. aug. 25. (Pestmegye)

Bójthe József,
m. kir. adóhiv. ellenőr.

[179] 1-1

Sz. 4488/1900.

kv.

[166] 2-3

HIRDETMEYNY.

As arányosított csik-görccsalvi közhelyeket az általános helyszínelési állapot szerint felülvizsgálva Csik-Görccsalva község 980-984 számú újvo arányosítás követésében az 1880. évi 2579 számú szabályrendeletre képezt átálakítatik és eszel egyidejűleg mindazon ingatlanokra néve a welykro az 1886. évi XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkkel a tényleges birtoke tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítéséről kapcsolatosan fogamatositatik.

E csálból az átálakítási előmunkákat hitelesítő és a helyszíni eljárás Csik-Görccsalva községben 1900. évi szeptember hó 17-én fog kezdődni.

A tervezet hitelesítésének valamint általában a helyszíni eljárás fogamatosítása végett Geczo Béla kir. törvényesbíró és Kozma István kir. törvényesbíró a telekjegyzésről álló bizottság küldetik ki.

Éndőfoga felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekjegyzői tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyzőkönyvek végleges átálakítása után a téves átvezetésből eredő kifogásokat jöhísemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre néve előterjesztést kívánnak tenoi, hogy a telekjegyzői hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket, igazoló okirattal mutassák fel.

3. mindazok, a kik valamely ingatlanokra tulajdonjogot tartanak; de telekjegyzői bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 7. és 9. §-ai értelmében

szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a kiküldött előtt igazolják. svagy oda hasznanak, hogy az átírású telekjegyzői tulajdonos az átírású létrejöttét a kiküldött előtt szoval ismerje ol, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait az ezen az uton nem érvényesíthetik és a helység és illeték elengedési kedvezményből is elesnek; és

4. azok kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egybőz van nyilván könyvileg bejegyzve, ugyazintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörölését kérelmeznek, illetve, hogy a kitörölési engedély nyilvánítsa végett kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a helységmenetesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvények mint tkvi hatóság.

Csik-Szeredán, 1900. július hó 24-én.

Geczo Béla,
kir. tszki bíró.

Sz. 3693-900.

[161] 3-3

Pályázati hirdetmény.

Csikmegye felesiki járásban Csik-Gyimesközéplek székhelyvel alakított körjegyzői körben, mely körhöz Csik Gyimesfelfőlök és Gyimesközéplek községek tartoznak a körjegyzői állás betöltendő lévén, e czélból az 1886. évi XXII. t. cz. 82 §-a értelmében ezennel pályázatot hirdetek. felhívom, hogy nagykorúságukat, honpolgárságukat az 1883. évi I. t. cz. 6 §-ában megkívánt képzettségüket és az eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt körvényüket 1900. év augusztus 30-ig alóliit főlszolgálatához annál bizonyosabban adják be, mert a később beérkezők nem fognak figyelembe vétetni.

A körjegyző javadalmazása áll:

- 1. Évi 800 korona fizetés.
- 2. Termézetbeni lakás.
- 3. Iroda általány 60 kor.
- 4. Faátalány 80 korona.
- 5. Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.
- 6. Állami anyakönyvvezetővé való kinevezetése esetén 160 korona tisztelet díj.

A választás Gyimes-Középlekon 1900. év szeptember 3-án fog megtartatni, s a megválasztott körjegyző állását azonnal elfoglalni tartozik

Csik Szereda, 1900. augusztus 9-én.

Fejér Sándor,
főlszolgabíró.

A járadékpapírok, valamint az állami- és magánorszejyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatossá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

Bankjegyesületi váltóüzlet részvény-társaság BUDAPEST.

mely ily államkötvényeket, valamint állami- és magánorszejyeket olcsó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

Képviselek.

kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni óhajtanak, magas jutalékban résztölnek.

[109] 3-3

Csik-Szent-Királyon özvegy Gál Endrénénél elköltözés folytán három szobaheli butor, továbbá idei termés, első minőségű széna, gazdasági eszközök, egy kocsi, ökrök, bivalyok, sertések eladók.

[160] 3-4

A sörüzlet terén 22 éven keresztül kifejtett eredményes működésem következtében sikerült nekem Magyarország két legelső sörgyáranak bizalmát megnyernem a mennyiben a

Dreher-féle és az Első magyar részvény sörfőző

sörgyarak brassói főraktárak vezetését reám ruháztak.

Az említett két legtekintélyesebb czégek kitűnő hírneve és Brassóban 22 éven át elismeréssel találkozott üzleti működésem felbátorítanak engem arra, hogy az igen tisztelt közönséget felkerjem miszerint megrendeléseivel engem felkeresni sziveskedjenek, a magam részéről biztosítom az igen tisztelt közönséget, hogy mindenkor csak a legjobb minőséget fogom szállítani. Az eredetiség főnti sörfőzéstől kibocsátot palack söröktől csakis akkor lehet biztos, ha a dugó mint kétfelén a czég neve bele van metzve.

A legkisebb megrendelés líveges sörnél 50 liter, hordókban pedig 25 liter.

Kívánatra árjegyzékkel szivesen szolgálok.

Teljes tisztelettel

KASZIK ANTAL

BRASSÓ, hosszú-utca 104.

[121] 12-20

GYÖRGYJAKAB MÁRTON UTÓDA

DRESZNÁNDT VIKTOR

könyvnyomdája, könyv-, papir- és írószer-kereskedése Csik-Szeredában.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát mindenféle

népiskolai tankönyvekből

és iskolai kellékekből u. m.: vonalzó, palatáblák, tisztázati és ruzlífüzetek, igen jó plajbászok, írótollak, közönséges és díszes tollnyelők, tolltartók, tintatartók, rajzeszközök, körzők, festékek és festőesetek, egyenes és háromszög vonalzó, mindenféle kőszegi, egyházi, iskolai és ügyvédi nyomtatványok stb. stbból.

Továbbá duvalasztékú üzleti-, jegyző-, ima- és énekekönyveit. Ugyazintén kaphatók: vegyes ifjusági íratok, mulattató képes mesekönyvek, mindenféle szépirodalmi és füzetes kiadványok.

Jól berendezett papírüzletében

kapható: közönséges írópapír, nagy csomagoló, jó rajz-papír, rózsaszín és fehér íráto, kek másoló és mindenféle színes papírok, selyempapírok. — Igen nagyválasztékú levélpapírok angol és francia gyártmányu díszes dobozokban 90 fillertől 10 koronáig, nagyválaszték névnapj és újjevi kártyákból, díszes emlékkönyvek és albumokból.

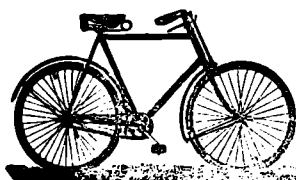
Különösen ajánlja elismert jóménőségű fekete tintáit nagyban és kicsinyben: továbbá piros, carmin, lilá, kékaszlú tintóit, festékeit, olvasztott mézsa (gummi), jegyzőtinta, pecsetviasz, ragasztó otysa, színes íróalí spargait.

Továbbá ajánlja a saját kiadásában megjelent és nagy elterjedésnek örvendő

„Órangyal“ és „Ártatlanok órangyala“

ezimű ima- és énekkönyveit; „Ereneyek gyöngye“-t; „Halotti szolozsmák és szertartások könyve“-t; „Irva-olvasás“-t; „Csikmegye földrajza“-t.

KERÉKPÁROK

már 100 forintért is kaphatók!

Csik is elsőrangú gyárak állandó nagy raktára u. m. „Schladitz“ dresdai „Patria“ sollingeni, „Noricum“ linczi, „Styria-Puch“ eredeti, „Nascott“, „Helical-Premier“ stb. feltűnően olcsó árak, felszerelések.

Nagy mechanikai műhely!

GROSZ FRIGYES,

[127] 10-15

Kolossvár, Beltorda-utca „New-York“-szálloda mellett.

ÜZLET ÁTVÉTEL!

Mivel üzletemet a napokban Merza Rezső urnak átadtam, van szerencsém a n. é. közönségnek eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetet mondani és egyuttal kérem, hogy az eddig írántam tanusított szives pártfogásukat utódom részére fentartani sziveskedjenek és ötlet becses látogatásukkal szerencsétetni méltóztassanak, melyek után vagyok teljes tisztelettel

BARCSAY K.

E hó 15-től Barcsay K. ur első férfi és női divat-üzletét megvettem s ezt elegendő tőkével szolid árak és a legjobb és legdivatosabb árakkal ellátva ugy ezután is mind eddig Csik-Szeredában ez első divat-üzlet renoméját fenntartani szándékozom s kérem a n. é. városi és vidéki közönséget, elődöm bizalmával engemet is szerencsétetni sziveskedjenek.

Csik-Szereda, 1900. augusztus hóban.

Mély tisztelettel,

[171] 2-3

MERZA REZSŐ, férfi- és női divat üzlete.